

Szakmai beszámoló az Országos Közgyűjtemények Szövetsége 2018. évi tevékenységéről

Az Országos Közgyűjtemények Szövetsége 2018-ban az alapszabályban kitűzött célok elérése érdekében és az éves munkatervben meghatározott feladatok alapján folytatta tevékenységét. A szervezet rendszeres működése biztosított, gazdálkodása rendezett volt. A működés és a programok finansziális feltételeit a tagdíjbevételek (összesen 1 500 000 forint, 380 000 forint NKA működési támogatás biztosították. 2018-ban a korábbi években kialakult gyakorlat ellenére a szervezet nem kapott támogatást az általa szervezett Országos Múzeumigazgatói Konferencia költségeinek kiegészítésére, amely korábban a meghívott előadók, moderátorok, valamint a határon túli magyar vonatkozású múzeumok vezetőinek részvételét biztosította. A kieső forrást az OKSZ saját költségvetéséből biztosította. A szervezet nettó árbevétele 2 517 000 forint, összes bevétele 4 398 000 forint volt, kiadása 5 126 000 forint volt, forrásai 8 917 000 forintot tesznek ki, ez 1 191 000 forint csökkenés a 2017. évi mérleghez képest. A pénzügyi beszámoló a 2018. január 1-december 31-ig tartó időszakra terjed ki. A szakmai beszámoló a 2018-ban folytatott munka bemutatását és értékelését tartalmazza, a szakmai tevékenység tekintetében kitérve 2019. január hónapra is.

Szervezeti élet, képviselő változások

A 2018. évben az elnöki feladatok ellátását az alapszabályban meghatározott egy esztendőre, a tisztújítás eredményeként 2018. április 24-től dr. Farbaky Péter vette át. A Felügyelő Bizottság elnöki tisztségét Varga Benedek töltötte be. A Felügyelő Bizottság tagjai dr. Cseri Miklós és dr. Estók János voltak.

Az elnökség 2018. április 5-i ülésén megvitatta és elfogadta a Magyar Kereskedelmi és Vendéglátóipari Múzeum tagfelvételi kérelmét és azt a 2018. április 24-én tartott közgyűlés elé terjesztette. A közgyűlés elfogadta a jelentkezést, a tag képviselője Kiss Imre, az intézmény igazgatója lett.

Az OKSZ 2018. november 28-án, Mátrafüreden megtartott közgyűlésén elfogadottak szerint Pröhle Gergely elnökségi tagságának megszűnését követően az új elnökségi tag dr. Estók János lett, a Felügyelő Bizottság tagja pedig dr. Fabényi Júlia.

Az Elnökség és a Felügyelő bizottság 2018-ban négy alkalommal tartott ülést. (2018. április 5., 2018. április 24., 2018. október 8., 2018. november 28.) Közgyűlést három alkalommal (2018. április 24., 2018. október 8., 2018. november 28. hívtunk össze. Az OKSZ által is kezdeményezett, más szakmai szervezetekkel együttműködve szervezett rendezvényekre az év során több alkalommal került sor. A közgyűléseket és a 2018. november 28-29-én Mátrafüreden megtartott kihelyezett tanácskozás összehívását a munkatervben meghatározott feladatok és döntések, a székhely címének változása, valamint a képviselőváltások indokolták. 2018. december 31-gyel az OKSZ elnökének, dr. Farbaky Péternek lejárt főigazgatói megbízatása, ennek következtében vált szükségessé a megelőző évekhez képest korábbi időpontban az új elnök megválasztása a 2019-es évre.

Személyi változások

A 2018-as naptári évben bekövetkezett személyi változások a tagok képviselői körében a következők voltak: a Petőfi Irodalmi Múzeum főigazgatója 2018. október 31-ig Pröhle Gergely, megbízott főigazgatója 2018. december 17-től Demeter Szilárd. Dr. Magyar László András 2018. augusztus 17-én a Semmelweis Orvostörténeti Múzeum, Könyvtár és Levéltár mb. igazgatója, majd 2018. december 17-én kinevezett igazgatója lett.

Szakmai közélet, az OKSZ tevékenysége

A szövetség 2018. évi tevékenységébe az Alapszabályban meghatározott feladatok értelmében a következő fő elemek tartoztak:

A közgyűteményi területre vonatkozó jogszabálytervezetek véleményezésére 2018-ban nem kapott szervezetünk felkérést, ugyanakkor az év utolsó részében a készülő Nemzeti Alaptanterv véleményezésére lehetőséget kaptunk. Az OKSZ szinte valamennyi tagja érdemi szakértői anyaggal járult hozzá, hogy a felkérés nyomán a pedagógusok értő, és a tananyaghoz illeszkedő, rendszeres múzeumhasználatot segítő, és a felkészítésüket szolgáló javaslatcsomag születhessen.

2018-ben visszatérő feladatot jelentett az OKSZ számára, hogy a múzeumszakmai szervezetek, országos múzeumok által szervezett országos múzeumi nagyrendezvények előkészítésében, döntési folyamataiban közreműködött, véleményével segítette a Múzeumi Majális, az Év Múzeuma pályázat, a Múzeumok Éjszakája és a Múzeumi Őszi Fesztivál megtervezését, eredményes lebonyolítását. A szervezet képviseltette magát a Múzeumpedagógiai Nívódíj pályázat és a Kiváló Múzeumpedagógus elismerés szakmai javaslattevő bizottságában. A beszámolási időszakon túlesően két főigazgatói pályázat bíráló bizottságában történő részvételre kapott szervezetünk felkérést (Petőfi Irodalmi Múzeum, Budapesti Történeti Múzeum)

A korábbi években kialakult működési gyakorlatunk 2018-ban egy hosszú ideje tervezett, de most először megvalósult, sikeres rendezvénnyel bővült. 2018. június 5-én a Szabadtéri Néprajzi Múzeum Múzeumi Oktatási és Módszertani Központjával (MOKK) és az ICOM Magyar Nemzeti Bizottságával közösen módszertani szakmai napot szerveztünk a Budapesti Történeti Múzeum Vármúzeumában **Vezetői menedzsment – európai példák és hazai jó gyakorlatok a közgyűteményekben** címmel, a hazai múzeumi szervezetek és országos közgyűtemények vezetőinek részvételével.

Az esemény kiemelt előadója Björn Stenvers, az ICOM Endowment Fund igazgatója, az Amszterdami Múzeumok Szövetségének korábbi vezetője volt, a programon köszöntőt mondott Farbaky Péter, az OKSZ elnöke, majd Cseri Miklós bevezetőjét követte Björn Stenvers előadása Amszterdam múzeumianak példaértékű hálózati szerveződéséről. A hozzászólásokat, vitát kerekasztal-beszélgetés követte, amely a hatékony kapcsolatépítéssel, a forprofit és a nonprofit szféra együttműködési lehetőségeivel foglalkozott Bereczki Ibolya moderálásával, dr. Farbaky Péter, dr. Deme Péter, Molnárné Aczél Eszter és dr. Rosta Csaba részvételével.

A meghatározó múzeumszakmai szervezetekkel 2018 során teljes volt és tovább erősödött az együttműködés. A szervezet elnöke és ügyvezető elnöke az év során két alkalommal kapott meghívást a Vidéki Múzeumok Szövetsége éves rendezvényére és közgyűlésére (Győr, Makó). Eredményes a kapcsolat az ICOM Magyar Nemzeti Bizottságával. 2018. október 3-án Gödöllőn tartotta első ülését a Kulturális Szakmai Szövetségek Egyeztető Fóruma, amelynek elsődleges célja a kulturális területen foglalkoztatottak bérhelyzetének megvitatása, az egyes szakmai területeken jelentkező problémák bemutatása volt. Az országos kulturális szakmai szervezetek, köztük az OKSZ kinyilvánították szándékukat, hogy az általuk képviselt szakmai területek nevében részt kívánnak venni a kulturális szféra bérrendezésének érdekében folytatott együttműködésben. Az egyeztetett álláspontot tartalmazó levél elküldése az Emberi Erőforrások Minisztere számára megtörtént.

Terveinknek megfelelően 2018. november 28-29-én Mátrafüreden másfél napos tanácskozást tartottunk. A már hagyományossá megbeszélés eseményen a szervezet képviselői tájékoztatást nyújtottak intézményük fejlesztéseiről, legfontosabb eredményeiről. A szakmai egyeztetések mellett a résztvevők javaslatot készítettek a 2019. évi múzeumigazgatói konferencia tematikájára és felkérték a szervező bizottságot, dr. Farbaky Pétert, Varga Benedeket, dr. Cseri Miklóst, valamint dr. Bereczki Ibolyát az előkészítési, szervezési feladatok további elvégzésére.

Az OKSZ honlapját a korábbi években kialakult gyakorlatnak megfelelően működtettük. Társadalmi szervezetünk szakmai súlya 2018-ban – főként az ismét eredményesen, tovább bővülő résztvevői körrel lebonyolított visegrádi országos múzeumigazgatói konferencia révén, valamint a 2018. június 5-i rendezvényünk révén – ismét erősödött.

Egyértelmű és jelentős szakmai siker volt, hogy 2018-ban is megrendeztük az országos múzeumigazgatói konferenciát, szervezetünk központi eseményét. A KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG MÚZEUMI ARCAI címmel 2018. március 6-7-én Visegrádon megtartott tanácskozás témája szorosan kapcsolódott a kulturális örökség európai éve programsorozathoz. A konferencia résztvevői az országos múzeumok főigazgatói és tagintézményeik vezetői, országos szakmúzeumok igazgatói, a megyei hatókörű városi múzeumok, valamint a területi múzeumok és a határon túli magyar vonatkozású megyei múzeumok vezetői voltak. Az eseményre meghívást kapott az emberi erőforrások minisztere, valamint a kultúráért felelős államtitkár, dr. Hoppál Péter is. Az államtitkár úr vállalta a rendezvény védnöki tisztségét. Részt vettek a programon az EMMI múzeumi szakterületért felelős irányítói, munkatársai, a hazai múzeumszakmai szervezetek vezető képviselői, a konferenciát szervező OKSZ tagjainak képviselői.

A téma egyes területeit sorra véve tárgyaltuk meg a kulturális örökség múzeumi vonatkozásait, beleértve a szellemi és természeti örökség elemeit, valamint a múzeumi célokra épített, illetve hasznosított épített örökséget és környezetét. A konferencia kiemelt előadásainak megtartására dr. Sonkoly Gábort, dr. Farbak Pétert, dr. Csonka-Takács Esztert és dr. Csányi Vilmost kértük fel. Előadásukat az OKSZ képviselői által moderált panelbeszélgetések, majd vita követték.

A konferencia a korábbi évekhez képest is megnövekedett résztvevői kört vonzott, a megújított struktúra, a bevezető „nagy” előadások utáni panelbeszélgetések és a nagyszámú hozzászólás lehetősége, valamint az egyes intézmények fejlesztéseit megjelenítő villámbemutatók egyértelműen pozitív megítélést nyertek el a résztvevők körében, amelyet az első alkalommal kiküldött elektronikus elégedettségi kérdőívünk is megerősített.

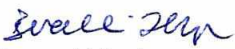
2018 novemberi mátrafüredi közgyűlésünkön megkezdtük a 2019. évi konferencia előkészítését, amelyre 2019. március 5-6-án, Visegrádon MÚZEUMI TUDÁS – TÁRSADALMI HASZON címmel kerül sor. A téma fontos és időszerű, a múzeumi világ társadalmi szerepvállalásának eredményeire és lehetséges fejlesztési irányaira kíván rámutatni. Fókuszba kerül, hogy miként írható körül a múzeumok társadalmi haszna, milyen módon járulhat hozzá a hálózatosodás a civil szervezetek és a lokális közösségek múzeumi kapcsolatrendszerének erősítéséhez. Mit és hogyan tehetnek a múzeumok az önkéntesség magasabb szintre emeléséhez, vagy éppen hogyan kapcsolódhatnak a muzeális intézmények a turizmus kínálta lehetőségekhez. Választ és jó példákat keresünk arra is, hogy a tudás- és élménytranszfer milyen módon lehet hatékony és széleskörű a valóságos és virtuális múzeumi terekben, és hogyan lép ki a múzeumi falak közül. A 2018-ban kialakított struktúrának megfelelően alakítjuk ki a konferencia végleges programját, a szervezés költségeihez ismételtelen az NKA miniszteri keretéhez fordulunk támogatásért. A konferencia védnökéül, valamint amegjelentek köszöntésére az emberi erőforrások miniszterét, dr. Kásler Miklóst, a megnyitásra a kultúráért felelős államtitkár, Fekete Pétert kértük fel.

Anyagi helyzet, támogatások felhasználása

A befizetett tagdíjak összege és a meglévő tőke biztosította a működésre fordított kiadásokat, melyek között szervezési költség, könyvelői díj, a honlap működtetésének költségei, banki számlavezetési költségek, jogi képviselési díj, a mátrafüredi tanácskozás szállásköltsége, és az országos múzeumigazgatói konferencia szervezetünk átvállalt költségei (szervezés, részvételi díjak) szerepeltek.

Az NKA által biztosított működési támogatást a szervezet adminisztrációs feladatainak ellátására, terembérletre, honlap fenntartására és könyvelési költségeire fordítottuk, a szakmai és pénzügyi beszámolót benyújtottuk. 2018 utolsó hónapjaiban 380.000 forintos, a működést segítő támogatás megítéléséről kaptunk értesítést, a szerződéskötés és a támogatás átutalása megtörtént.

Szentendre, 2019. január 29.

dr. Bereczki Ibolya
ügyvezető titkár

dr. Farbaky Péter
elnök